

?? ??????? ?? 4?? ????????? ????????? ???????
???????? "?????? ?? ??? ?????? ?? ?? ????????? ?? ??????????"...

Την 1η Μαΐου 1943, 460 Εβραίοι της Βέροιας, ανάμεσά τους και 150 παιδιά, μεταφέρθηκαν από τους Ναζί στη Θεσσαλονίκη και στις 8 Μαΐου, με την⁹ 15 σιδηροδρομική αποστολή, στο Άουσβιτς-Μπιρκενάου. Όλοι τους εξοντώθηκαν.

Στη μνήμη τους, από 16-18 Μαΐου 2014, πραγματοποιήθηκαν στη Βέροια οι **«Ημέρες Μνήμης του Ολοκαυτώματος των Εβραίων της Βέροιας (1943-2014)»**, που διοργανώθηκαν από το Κεντρικό Ισραηλιτικό Συμβούλιο Ελλάδος, με τη συνεργασία της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ημαθίας και την υποστήριξη του European Jewish Fund και του ιστολογίου *oltre il muro*. Ιδιαίτερα ενεργής και συγκινητική ήταν η παρουσία των μαθητών της Στ' Τάξης του 4ου Δημοτικού Σχολείου της Βέροιας, καθώς και του 5ου Ενιαίου Λυκείου της πόλης. Οι μαθητές με τις πρωτοβουλίες τους και την προθυμία τους άφησαν στο χώρο της Συναγωγής, στην παραδοσιακή εβραϊκή συνοικία Μπαρμπούτα, το ανάγλυφο αποτύπωμά τους αποκήρυξης της ρητορικής του μίσους και του ρατσισμού.

Το πρωί της Παρασκευής 16.5.14, εικοσιπέντε παιδιά διάβασαν τα μηνύματα που αφιέρωσαν στα εβραιόπουλα της Βέροιας που δεν πρόλαβαν να μεγαλώσουν εξ αιτίας του ναζιστικού διωγμού και του Ολοκαυτώματος. Στη συνέχεια, τα γράμματα παιδιών «σκαρφάλωσαν στα δοκάρια της μνήμης» σε μια συμβολική τελετή κατά την οποία τα παιδιά κρέμασαν τα γράμματά τους στα ξύλινα δοκάρια που στηρίζουν τη «μεχιτσά», τον γυναικωνίτη της Συναγωγής.

Στα παιδιά και τους δασκάλους τους μίλησε ο αντιπρόεδρος του ΚΙΣΕ κ. Σολομών Παρέντε, ο οποίος τους καλωσόρισε και ευχαρίστησε για την πρωτοβουλία και τη συμμετοχή τους. «Σαν σήμερα, ακριβώς 71 χρόνια πριν, πάνω από 150 παιδιά της Βέροιας, δεν ήταν πια στη ζωή», είπε χαρακτηριστικά ο κ. Παρέντε.

Στη συνέχεια η δασκάλα τους κα Αρίστη Κουκουρίκου αναφέρθηκε στην προετοιμασία που έγινε στα παιδιά της Στ' τάξης του Δημοτικού πάνω στην ιστορία της εβραϊκής κοινότητας στη Βέροια και στο διωγμό και τις εκτοπίσεις των Εβραίων. Κάθε παιδί διάλεξε ένα όνομα από τον κατάλογο των εβραιόπαιδων της Βέροιας που χάθηκαν στο Ολοκαύτωμα και του έγραψε ένα γράμμα. «Θα ήθελα να σου πω ότι σήμερα τα πράγματα είναι καλύτερα σε σχέση με τα χρόνια που πέρασες εσύ. Τα παιδιά τώρα μπορούν να παίζουν ελεύθερα χωρίς το φόβο μήπως τους δουν και τους συλλάβουν. ... Πραγματικά δεν θα μπορούσα να φανταστώ τον εαυτό μου στη θέση σου...», με αυτά τα λόγια, σκέψεις παιδικές αλλά ώριμες, σκέψεις με συναίσθημα αλλά και με γνώση της ιστορίας, οι μαθητές της Στ' τάξης

του 4^{ου} Δημοτικού Βέροιας έδειξαν το σύνδεσμό τους με τα παιδιά του Ολοκαυτώματος, τη σοβαρότητα και την τρυφερότητα με την οποία προσέγγισαν το θέμα και έδωσαν το δικό τους μήνυμα, το μήνυμα των νέων, για το μέλλον ότι «τα πράγματα είναι πιο αγαπημένα και υπάρχει πολλή ελευθερία και δημοκρατία». Στα παιδιά μίλησε, επίσης, για τα σκληρά χρόνια της Κατοχής και για τις αναμνήσεις του, ο παλιός Βεροιώτης κ. Ιωσήφ Στρούμτσα, που ήταν 13 χρονών την εποχή της Γερμανικής Κατοχής.

Το απόγευμα της Παρασκευής έγινε η λειτουργία του Καμπαλάτ Σαμπάτ και αναπέμφθηκε επιμνημόσυνη δέηση στη μνήμη των θυμάτων του Ναζισμού από τον θρησκευτικό λειτουργό της Ισραηλιτικής Κοινότητας Βόλου κ. Μάκη Μωϋσή.

Σε κατανυκτική ατμόσφαιρα, υπό τον ήχο του βιολιού της Μαρίνας Γκεοργκάτσε, διαβάστηκαν τα ονόματα των 460 νεκρών της εβραϊκής κοινότητας της Βέροιας και άναψαν 460 κεριά στη μνήμη τους (φωτογραφία). Ακολούθησε η προβολή της ταινίας animation του Γιάννη Καλλιγά «Διαβάζοντας τις Σκιές της πόλης», με φωτογραφικό υλικό και ντοκουμέντα από την προπολεμική ζωή και την εξόντωση των Εβραίων της Βέροιας. Για τη σημασία της διατήρησης της μνήμης, κυρίως στις πόλεις όπου ο εβραϊκός πληθυσμός κυριολεκτικά αφανίστηκε, αλλά και για τα μηνύματα της τραγικής ιστορίας του Ολοκαυτώματος προς τη νέα γενιά και τη σύγχρονη κοινωνία μίλησε ο γεν. γραμματέας του ΚΙΣΕ κ. Βίκτωρ Ισαάκ Ελιέζερ.

Στις εκδηλώσεις συμμετείχε η δήμαρχος Βέροιας κα Χαρίκλεια Ουσουλτζόγλου και πλήθος κόσμος. Συγκινητική ήταν η παρουσία του παλιού Βεροιώτη Εμμανουέλ Ρουβέν, ο οποίος ήρθε από το Ισραήλ. Εκπρόσωποι εβραϊκών κοινοτήτων και φορέων του ελληνικού εβραϊσμού έδωσαν ένα δυναμικό παρόν στις εκδηλώσεις. Μεταξύ αυτών, ο αντιπρόεδρος του ΚΙΣΕ και πρόεδρος της Κ.Σ. της Ι.Κ. Θεσσαλονίκης κ. Σολομών Παρέντε, ο γεν. γραμματέας του ΚΙΣΕ κ. Βίκτωρ Ελιέζερ, ο πρόεδρος της Ι.Κ. Ιωαννίνων καθηγητής κ. Μωϋσής Ελισάφ, η εντεταλμένη Σύμβουλος του ΟΠΑΙΕ κα Χάνα Πίντο, τα μέλη της Διαχειριστικής Επιτροπής Βέροιας κ. Εζδράς Μπακλόλας και Ιωσήφ Στρούμτσα, και από το Βόλο ο θρησκευτικός λειτουργός κ. Μ. Μωϋσής.

Το Σάββατο 17.5.14, έγινε η προβολή της πολυβραβευμένης ταινίας ντοκυμαντέρ «Φιλιά εις τα παιδιά», με τη συμμετοχή του δημιουργού της κ. Βασίλη Λουλέ, ο οποίος προλόγισε την ταινία. Το ντοκυμαντέρ παρουσιάζει τα σκληρά βιώματα Κατοχής πέντε Ελλήνων Εβραίων, κρυμμένων παιδιών κατά την Κατοχή.

Η ταινία παρουσιάστηκε και σε δεύτερη εκδήλωση, την Κυριακή 18.5.14, σε ειδική προβολή για μαθητές των Λυκείων της Βέροιας κατά την οποία οι μαθητές μίλησαν με τον σκηνοθέτη κ. Βασίλη Λουλέ.

Στους εκπροσώπους της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ημαθίας και στους μαθητές των Λυκείων που συμμετείχαν στις εκδηλώσεις διανεμήθηκαν εκ μέρους του ΚΙΣΕ αντίτυπα του βιβλίου «Νέοι στη Δίνης της Κατοχικής Ελλάδας – Ο Διωγμός και το Ολοκαύτωμα των Ελλήνων Εβραίων», έκδοση του ΚΙΣΕ και της ΓΓΝΓ.

Οι εκδηλώσεις, στην υλοποίηση των οποίων καθοριστικό ρόλο είχε ο κ. Γιώργος

Λιόλιος, συγγραφέας του βιβλίου «Σκιές της πόλης - Αναπαράσταση του διωγμού των Εβραίων της Βέροιας» (Αθήνα 2009), εκδ. Ευρασία, σημείωσαν μεγάλη επιτυχία και προβλήθηκαν εκτενώς από τον τοπικό Τύπο.

**** Δείτε [εδώ το βίντεο](#) από την εκδήλωση του 4^{??} Δημοτικού Σχολείου Βέροιας, «Γράμμα σ' ένα παιδί που δεν πρόλαβε να μεγαλώσει», Συναγωγή Βέροιας 16.5.2014.**

????????? ????????:

- Στο inveria.gr

- Δείτε εδώ το [πρόγραμμα των εκδηλώσεων](#) καθώς και την ταινία animation **"Διαβάζοντας τις σκιές της πόλης"**